

СТАНОВИЩЕ

По конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 5.13. „Общо инженерство“, научна дисциплина „Мениджмънт на качеството“, обявен в ДВ бр. 48/ 24.06.2016 г.,

с кандидат: инж. Красимира Атанасова Димитрова, доктор, асистент.

Член на научното жури: **ВАЛЕНТИН КИРИЛОВ ВЕЛЕВ, ДОКТОР, ПРОФЕСОР, МИННО ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ „Св. Иван Рилски“, катедра „Икономика и управление“**

1. Обща характеристика на научноизследователската и научноприложна дейност на кандидата.

Единствен кандидат за участие в конкурса е заемащата в катедра „Индустриален мениджмънт“ на ТУ-Варна от 2010 година академична длъжност асистент – д-р Красимира Димитрова. В системата на висшето образование д-р Димитрова работи от 2007 година като хоноруван асистент и организатор учебна дейност. Преди този период в продължение на две десетилетия е в системата на производствената и научноизследователска и проектна машиностроителна дейност. Тези данни сочат, че кандидатът за доцент е реализирал своето кариерно и творческо развитие в продължителен период от време, през който са постигнати завидни знания и растящи педагогически и научноизследователски умения. Доказателство за тази преценка е научната продукция, която като обем, тематична насоченост и обхват е представена от 28 публикации, които не включват автореферата за придобиване на научната степен „доктор“ и свързаните с дисертацията публикации. Съгласно справката оценяваната научна продукция включва:

1. Статии и доклади, представени като равностойни на монографичен труд –13 броя;
2. Учебници и учебни пособия за ВУЗ в електронен вариант – 3 броя;
3. Книга – 1 брой;
4. Статии и доклади извън посочените в 1 – 11 броя.

Запознаването с публикациите на кандидата показва, че е налице подход на структуриране на научната продукция, срещнат за първи път в практиката ми на член на НЖ. Конкретно става въпрос, че поставената на последно място в списъка книга е самостоятелна монография без това да е посочено като претенция, а изискването за наличието на такъв труд е заменен с другата възможност, предвидена в ЗРАСРБ(Чл. 24, ал. 1, т. 2а, т.3, и ал. 3), а именно публикации, равностойни на монография. Във връзка с изложеното, и с преценката за съдържанието на научната продукция, изразявам позицията, че представената научна продукция съдържа самостоятелна монография, три учебни пособия, в които кандидатът има посочено участие и 24 статии и доклади, част от които са ползвани при написване на монографията.

В съдържателно отношение представените публикации са посветени на въпроси, които без изключение са в направлението на обявения конкурс, а процесът на търсене на съответни отговори отразява развитието на автора в научноизследователската и научноприложна дейности за един представителен период.

В научната си дейност кандидатът е ориентирал своите търсения в четири направления: – Проучвания в теоретичната сфера на управление на качеството с последващо приложно ориентиране на направените обобщения и методически постановки към конкретни производствени субекти; – Управление на производството и технологиите чрез разкриване на възможностите на предприемаческата и иновационна дейности; – Комплексно управление на проекти в етапите на тяхната подготовка и последваща реализация; – Логистика, като присъщ компонент при функционирането на всеки

стопански субект. Може да се посочи, че публикациите са балансиращи и независимо, че са насочени в няколко направления са взаимно обвързани, с основна тематична ориентация управлението на качеството, като базисен компонент на системата за ефективно управление на бизнеса. По отношение на авторството оценявам, че е налице баланс между самостоятелни и колективни разработки, което е важен атестат за зрелостта на кандидата, извършващ самостоятелни научни изследвания, а същевременно е част от научни колективи, в които намира среда за споделяне и развитие както на собствени, така и на чужди научноизследователски и научно-приложни идеи.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Нямам преки впечатления от преподавателската работа на ас. Димитрова, поради което позицията за нея се гради от декларираната информация от кандидата и от представените служебни справки за преподавателската му ангажираност и активност. Определено може да се посочи, че педагогическото развитие и преподавателско утвърждаване се реализира през един относително непродължителен период. Той обаче се предхожда от друг, в който д-р Димитрова се изгражда и изпява като висококвалифициран специалист от научно-производствената сфера. Тези компетенции и по-късното участие в разнообразни форми за разширяване и задълбочаване на квалификацията са осигурили системна педагогическа подготовка и компетентности, утвърждаващи кандидата като преподавател и научен изследовател с трайни интереси и задълбочени знания. Тези усилия и професионално отношение към работата са формирали заслужен авторитет пред местната академична и бизнес общност. Кандидатът за доцент е получил доверието да преподава по основни дисциплини на студентите в двете ОКС, да ръководи десетки успешно защитили дипломанти, да участва в образователни проекти, свързани с разработването на учебни програми, учебни планове и учебно-методични пособия. Изложеното е основание за категоричната преценка, че д-р Димитрова притежава съвременни преподавателски качества и умения, които творчески прилага в своята академична дейност чрез съчетаването на високи професионални възможности и умения за тяхното представяне на обучаваната аудитория.

3. Основните научни и научно-приложни приноси.

Съдържателно-тематичният анализ на представената научна продукция дава основание да се прецени, че научните изследвания притежават системен характер и в съвкупност са синтез на творческите търсения и научно-педагогическото усъвършенстване на кандидата за доцент в представителен като продължителност период от време. Ориентирането към изследователска работа се формира още в началните етапи на професионалното прохождение на кандидата, когато по силата на обстоятелствата е част от колективи, работещи по проблеми, произтичащи от потребности на практиката. Този „неакадемичен период“ е дал отражение върху цялостното последващо научно творчество, което е насочено основно към теоретико-практически компоненти на стратегическите и текущите управленски политики за повишаване на конкурентоспособността на машиностроителните фирми. Централно място в научната продукция, заемат изследванията, свързани с категорията качество, като основополагащ фундамент за формиране на дългосрочни бизнес предимства. Те са ориентирани в посочените по-горе (т.1) четири направления, които имайки самостоятелни съдържателни компоненти, в интегриран порядък доказват основната в авторите търсения, а именно за значението на качеството като обобщаваща бизнес категория и за наличието на неизчерпаеми резерви за неговото повишаване. Това научно верую е дало на автора основанието да реализира задълбочен теоретичен анализ, чрез който се представят оригинални схващания относно същността, съдържанието и управлението на качеството в широк и тесен смисъл, като задължителен инструмент при запазване и получаване на конкурентни предимства. Някои от анализирани аспекти на управлението на качеството са намерили практическо

приложение, а други породени от практиката са били обект на теоретичен анализ и синтез. В чисто формален характер може да се посочи, че всички публикации са тематично и съдържателно взаимосвързани и не се наблюдава дребнотемие, с което се търси увеличаване на бройката на публикациите. Като основен аргумент за тази оценка е представеният обобщаващ труд под заглавие „**Стандартизацията, сертификацията и културата на качеството – стратегия на зрелостта и устойчивото развитие на българските компании и управлението на проекти**“. Оценката ми за него е, че с обхвата си и съчетанието на задълбоченост и оригиналност, представя способностите на автора да създаде научен продукт с висока значимост за научната, образователната и практическа сфери.

В обобщение изразявам мнението, че заявените претенции за приноси са формулирани коректно и синтезирано отразяват резултатите от научно-приложните изследвания на автора. Те могат да бъдат оценени като доразвиващи и надграждащи водещи теоретични схващания в изследваната област и както и създаващи предпоставки за практически приложения.

4. Значимост на приносите за науката и практиката.

В условията на глобалните сътресения, които още повече засилват проблемите на най-бедната в Европейския съюз страна, търсенето на количествена оценка за научно-практическата значимост на резултатите от научни изследвания, особено от сферата на мениджмънта, поражда разнопосочни преценки. Доколкото приносите от научните изследвания в сферата на управлението имат по различна форма и съдържание от например при приложните науки, базирам своята оценка на факти, отразяващи по-скоро косвено дейността на кандидата. В този смисъл може да се посочи, че:

Статиите са публикувани в престижни научни издания;

Докладите са представени на авторитетни научни форуми у нас и в чужбина;

Налице са референции от авторитетни фирми за приложени в практиката резултати от научни изследвания;

Тези факти са основания да изразя мнението, че научно-изследователската дейност на д-р Димитрова се оценява положително и използва от научните и професионални среди, а самата тя е разпознаваема у нас и в международното научно пространство и търсен от практиката партньор.

5. Критични бележки и препоръки.

Посвещаването на професионалното развитие на научно-преподавателската дейност е съпроводено с поемането на висок риск да посрещнеш онлайн или след определен период от време безмилостна оценка за резултатите от своята дейност. Също така трябва да се отбележи, че към всяка научна продукция както и в случая могат да бъдат изразени определени претенции. Те винаги обаче носят отпечатъка на субективния прочит. В този смисъл бих се ориентирал по скоро към изразяването на препоръка, с която да бъде конструктивен и полезен за бъдещия научно-преподавателски период. Конкретно определени претенции могат да се отправят по отношение наличието на учебно ориентирани публикации. Независимо от формалното участие в три учебни материала, същностно има какво да се желае. Отчитайки обхвата и качеството на останалите публикации, препоръчвам издаването на учебни материали в обхвата на преподаваните дисциплини.

Убеден съм, че това скоро ще се случи.

6. Заключение

В обобщение на изложеното оценявам, че с представената научна продукция и извършваната академична дейност, кандидатът за придобиване на академичната длъжност „доцент” ас д-р Красимира Димитрова, удовлетворява задължителните условия на ЗРАСРБ и специфичните научно-метрични изисквания за заемане на академични длъжности в ТУ Варна. Поради това с пълна убеденост давам положителна оценка за научната и учебна дейност на кандидата и предлагам НАУЧНОТО ЖУРИ да предложи на ФС на МТФ да избере **ас. д-р Красимира Атанасова Димитрова** на академичната длъжност „ДОЦЕНТ” по професионално направление 5.13. „Общо инженерство“, научна дисциплина „Мениджмънт на качеството“

08. 11. 2016 год.

СОФИЯ

ЧЛЕН НА ЖУРИТО: .....

(ПРОФ. Д-Р ВАЛЕНТИН ВЕЛЕВ)